

Na podlagi 60. d člena Zakona o spremembah in dopolnitvah (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13 in 46/16 – ZOFVI-K in 76/23) sprejema Svet zavoda OŠ Ivana Kavčiča Izlake in PŠ Mlinše

(PREDLOG)
VZGOJNI NAČRT
OŠ IVANA KAVČIČA IN PODRUŽNIČNE ŠOLE MLINŠE

Vzgojni načrt je dokument, v katerem so opredeljene temeljne vrednote in načela, za katere se zavzemamo v naši šoli, ter vzgojne dejavnosti in ukrepanja, s katerimi se jim bomo približali. Za uresničevanje temeljnih vrednot in načel ter ciljev osnovnošolskega izobraževanja iz 2. člena Zakona o osnovni šoli si bomo prizadevali vsi delavci šole in učenci, pri tem pa bomo sodelovali s starši/z zakonitimi zastopniki ter širšim okoljem. Vzgojni načrt je plod skupnega dela strokovnih delavcev, učencev ter njihovih staršev/zakonitih zastopnikov.

V Vzgojnem načrtu OŠ Ivana Kavčiča so izrazi, zapisani v slovnični obliki moškega spola, uporabljeni kot nevtralni za moške in ženske.

NAMEN IN VIZIJA VZGOJNEGA NAČRTA

Namen vzgojnega načrta je slediti viziji naše šole:

ŠOLA ZA ŽIVLJENJE

Z izboljševanjem medsebojnih odnosov do boljših uspehov.

MEDSEBOJNO SPOŠTOVANJE, POŠTENOST, ZNANJE, PRAVIČNOST

Z vzgojnim načrtom želimo:

- Prispevati k sproščeni in spoštljivi medsebojni odnosom, ki bodo v zadovoljstvo vsem udeleženi v procesu vzgoje in izobraževanja naše šole.
- Skrbeti za doslednost, red in varnost vseh udeleženi v procesu vzgoje in izobraževanja naše šole.
- Skrbeti za kakovostno delo.
- Skrbeti za ugodno klimo.

Vzgojni načrt bo pot do uresničitve poslanstva naše šole:

POSLANSTVO

»Zagotavljati pravico otrok do obiskovanja šole, v kateri bodo deležni kakovostne vzgoje in izobraževanja ter bo temeljila na strokovnosti, inovativnosti, demokratičnosti in pristnih medsebojnih odnosih. Na osnovi tega bo vsak posameznik pridobil kakovostno znanje, oblikoval odgovoren odnos do drugih in življenja nasploh, razvijal svoje sposobnosti in zmožnosti za lastno presojo, čut moralne in socialne odgovornosti, da bo lahko tako postal polnovreden član človeške družbe.«

TEMELJNE VREDNOTE IN NAČELA

Vrednote, ki predstavljajo vodilo vzgojnega delovanja naše šole:

- **znanje, ustvarjalno in kritično mišljenje,**
- **delovne in učne navade,**
- **spoštovanje,**

- **komunikacija,**
- **spoštljivi in strpni medsebojni odnosi,**
- **sprejemanje drugačnosti,**
- **pozitivna samopodoba, samostojnost in odgovornost,**
- **poštenje,**
- **prostovoljstvo,**
- **skrb za zdravje,**
- **ustrezen odnos do narave.**

Izbrani vrednoti, za uresničevanje katerih si bomo še posebej prizadevali, sta **znanje in komunikacija**. Z vzgojnim delovanjem želimo vplivati na ponotranjenje omenjenih vrednot pri vseh udeležencih vzgojno-izobraževalnega procesa ter s tem vplivati na kakovost življenja posameznika in celotne družbe. Izhodišča za uresničitev vzgojno-izobraževalnih ciljev bodo naslednja načela:

- **načelo osebnega zgleda,**
- **načelo medsebojnega spoštovanja,**
- **načelo strpnosti in sprejemanja drugačnosti,**
- **načelo preventivnega in proaktivnega delovanja,**
- **načelo pravičnosti in doslednosti,**
- **načelo zaupanja in zagotavljanja varnosti,**
- **načelo strokovne avtonomije učitelja,**
- **načelo medsebojnega sodelovanja** (delavci šole, učenci, starši/zakoniti zastopniki in širše okolje),
- **načelo prevzemanja odgovornosti za svoja dejanja,**
- **načelo učinkovite komunikacije in konstruktivnega reševanja konfliktov.**

SODELOVANJE S STARŠI/ Z ZAKONITIMI ZASTOPNIKI

Pri uresničevanju vzgojno-izobraževalnih ciljev si prizadevamo tudi za konstruktiven dialog s starši/z zakonitimi zastopniki. Izhajamo iz vzajemnosodelovalnega odnosa, kar pomeni, da bomo starše/zakonite zastopnike vključevali v življenje in delo šole z dejavnostmi:

- tematska srečanja,
- roditeljski sestanki in govorilne ure,
- skupne delavnice za učence, starše/zakonite zastopnike in učitelje,
- vključevanje staršev v reševanje vzgojne problematike,
- vključevanje staršev v načrtovanje, izvedbo in evalvacijo dela z učenci,
- skupne akcije.

VZGOJNE DEJAVNOSTI

Osnovni cilj vzgojnih dejavnosti je oblikovanje okolja, v katerem učenci uspešno zadovoljujejo temeljne telesne, duševne, socialne in duhovne potrebe, razvijajo samostojnost in pozitivno samopodobo ter pridobijo čut za odgovornost. Z vzgojnimi dejavnostmi želimo učencem približati že omenjene vrednote.

Z namenom doseganja ciljev vzgojne razsežnosti in vrednot bomo izvajali naslednje dejavnosti.

1. SPODBUJANJE IN NAGRAJEVANJE

POHVALE, PRIZNANJA IN NAGRADE

Učence, ki so še posebej uspešni na različnih področjih, želimo pohvaliti, nagraditi ali jim izročiti priznanje. Pohvale so lahko ustne ali pisne, izražene med šolskim letom in na koncu šolskega leta. Podeljuje jih razrednik ali mentor interesne oziroma druge dejavnosti za aktivnosti, ki trajajo celo šolsko leto.

Učenci, ki so dosegli vidne rezultate na šolskih, področnih, regijskih in državnih tekmovanjih, dobijo pisno priznanje. Ob zaključku šolskega leta ravnatelj podeli pisno priznanje za posebne dosežke učencem 9. razreda. To je najvišje priznanje naše šole. Za posebne dosežke in prizadevno sodelovanje so lahko učenci tudi nagrajeni. Nagrado določi ravnatelj skupaj z razrednikom oziroma mentorjem in jo podeli ob zaključku šolskega leta.

2. PREVENTIVNE IN PROAKTIVNE VZGOJNE DEJAVNOSTI

Preventivne dejavnosti so usmerjene v:

- upoštevanje pravil šolskega reda,
- medsebojno spoštovanje, poslušanje in sporazumevanje,
- razvijanje celovite osebnosti,
- razvijanje čustvene inteligentnosti.

Proaktivne dejavnosti so:

- razmišljati in presoјati o svojih vedenjih in ravnanjih drugih ljudi,
- prevzemati odgovornost in sprejemati posledice svojih dejanj,
- opazovati in izražati lastna občutja, razmišljanja in vedenja,
- razvijati stvarno in pozitivno samopodobo ter samospoštovanje.

Vzgojne dejavnosti v okviru preventivnega in proaktivnega vzgojnega delovanja:

- pogovori z učenci v okviru ur oddelčne skupnosti,
- pogovori z učenci v času govorilnih ur za starše in učence,
- sprotno reševanje težav,
- redno sodelovanje s starši/z zakonitimi zastopniki (v zvezi z otrokovim razvojem, s šolskim delom ter z medsebojnimi odnosi z vrstniki in odraslimi).

Svetovanje bo namenjeno učencem (posredno tudi njihovim staršem/zakonitim zastopnikom) pri reševanju njihovih težav, ki so povezane:

- z razvojem učenca,
- s šolskim delom,
- z odnosi z vrstniki in odraslimi,
- z razvijanjem samopodobe in s prevzemanjem odgovornosti.

Tovrstno svetovanje izvajajo vsi strokovni delavci šole pri urah pouka, v okviru oddelčnih skupnosti, po pouku, ko pride do težav oziroma ko učenec potrebuje nasvet, usmerjanje ali pomoč. Če zgoraj navedene dejavnosti in svetovanje ne bodo uspešni, bomo uporabili druge vzgojne postopke:

- svetovanje v svetovalni službi,

- mediacija,
- restitucija.

MEDIACIJA

Mediacija je metoda, kjer se konflikti rešujejo s pomočjo tretje osebe: posrednika ali mediatorja. Vpleteni se ob pomoči mediatorja pogovorijo, izmenjajo mnenja, izrazijo čustva in težave ter ugotovijo, kje je vzrok konflikta. Pri tem je mediator (vrstnik ali odrasla oseba) le posrednik, ki ne posega v reševanje konflikta, popolno odgovornost za to namreč prevzamejo udeleženci. Ti sami najdejo rešitev, s katero bodo vsi zadovoljni. Sodelovanje v procesu mediacije je prostovoljno.

Cilj mediacije je konstruktivno komuniciranje in reševanje konfliktov, prevzemanje odgovornosti, sprememba vedenja in izboljšanje medsebojnih odnosov.

RESTITUCIJA

Restitucija je metoda, ki učencu (povzročitelju škode) omogoča, da poravna/popravi povzročeno škodo drugemu, skupini ali šoli. To se nanaša na materialno, predvsem pa na etično, socialno in psihološko področje, pri čemer je poravnava smiselno povezana s povzročeno škodo. Udeleženca (povzročitelj in oškodovanec) se morata strinjati z načinom poravnave, ki naj bi spodbujala pozitivno vedenje. Gre torej za ustvarjalno reševanje problema, ne zgolj za kaznovanje. Namen metode je dosežen, ko oškodovanec potrdi, da se s poravnavo strinja, povzročitelj pa sprejme odgovornost za svoje ravnanje ter poravna povzročeno škodo.

Cilj restitucije je konstruktivno reševanje konfliktov, sprememba vedenja in medsebojnih odnosov. Pri tej metodi sta glavna akterja povzročitelj in oškodovanec (ki prostovoljno sodelujeta), strokovni delavci so le spodbujevalci, usmerjevalci in spremljevalci tega procesa.

VZGOJNI UKREPI

Če učenec krši šolska pravila in so bile predhodno izvedene vse druge vzgojne dejavnosti, se učencu izreče vzgojni ukrep. Tovrstne ukrepe bomo uporabili, kadar:

- učenec ponavlja iste kršitve,
- učenec noče sodelovati pri reševanju problemov,
- učenec ne spoštuje in ne upošteva pravic drugih,
- gre za hudo kršitev (ogrožanje, nasilje, nevarnost, trpinčenje, poškodovanje in odtujevanje tuje lastnine).

Pri izrekanju vzgojnih ukrepov sodelujejo učenec, starši/zakoniti zastopniki in strokovni delavci šole, ki na podlagi razgovora oblikujejo rešitev. Učencem in staršem/zakonitim zastopnikom se pojasni razlog za izrek ukrepa, oblika, trajanje, cilji, ki jih želimo z ukrepom doseči, ter način preverjanja učinkovitosti ukrepa. Če starši/zakoniti zastopniki odklonijo sodelovanje, odklonitev ne zadrži uporabe vzgojnega ukrepa (v tem primeru ga določijo strokovni delavci ali za to ustrezne institucije). Izdani vzgojni ukrepi se beležijo v ustreznih zapisih, ki jih vodi razrednik in svetovalna služba oziroma oseba, ki vodi obravnavo.

Namen izrekanja vzgojnih ukrepov je prevzemanje odgovornosti za lastna dejanja/kršitve, povračilo škode ter sprememba vedenja.

Postopek izrekanja vzgojnih ukrepov in oblike vzgojnih ukrepov, ki jih bomo izvajali v šoli, so

zapisani v Pravilih šolskega reda OŠ Ivana Kavčiča.

Individualizirani vzgojni načrt za učenca

Za učence, ki potrebujejo posebno pozornost in strokovno pomoč, se oblikuje individualizirani vzgojni načrt. Pri sestavi sodelujejo učenec, starši/zakoniti zastopniki in strokovni delavci. Namen individualiziranega vzgojnega načrta je prevzemanje odgovornosti za lastna dejanja/kršitve, povračilo škode ter sprememba vedenja. Če starši/zakoniti zastopniki učenca niso pripravljeni sodelovati, se oblikuje individualizirani vzgojni načrt brez njih. Izvajanje individualiziranega vzgojnega načrta redno evalviramo.

VZGOJNI OPOMINI – ADMINISTRATIVNE SANKCIJE

Vzgojni opomin se izreče učencu v primeru, ko so izčrpana že vsa predhodno navedena sredstva in ukrepi, ki niso dosegli svojega namena.

Za učenca, ki se mu izreče vzgojni opomin, strokovni delavci pripravijo individualizirani vzgojni načrt. Postopek izrekanja vzgojnih opominov določa **Zakon o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06, 102/07, 107/10, 87/11, 40/2012-ZUJF, 63/2013, 46/16)**.

NASILJE V DRUŽINI

Po Zakonu o preprečevanju nasilja v družini (Uradni list RS, št. 16/08, 68/16, 54/17 – ZSV-H in 196/21 – ZDOsk) so strokovni delavci dolžni vsak sum nasilja v družini prijaviti pristojnemu centru za socialno delo.

URESNIČEVANJE VZGOJNEGA NAČRTA

O uresničevanju vzgojnega načrta ravnatelj najmanj enkrat letno poroča Svetu staršev in Svetu zavoda. Poročilo je sestavni del letne samoevalvacije šole.